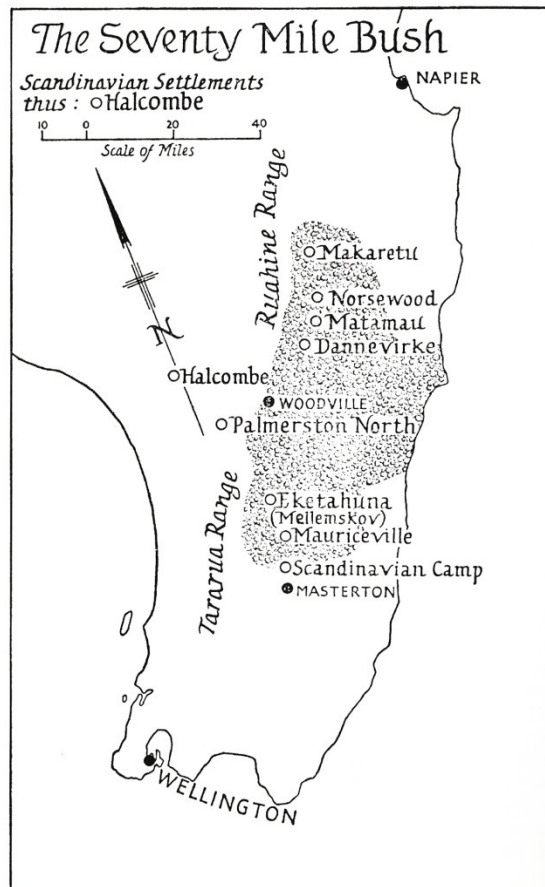

Johan Fredrik Heftye på New Zealand

Det var først vanskelig å forstå hvorfor Johan Fredrik valgte New Zealand som reisemål. Det ville vært mere naturlig for ham å velge Amerika eller Australia som jo var kjente mål for emigrasjon. Etter å ha lest Marius Wulvik sin Masteroppgave (NTNU 2013) i historie "Utenfor opptråkkede stier" trer imidlertid et klarere bilde frem. Myndighetene på New Zealand ønsket å rekruttere yngre og friske skandinaver til å rydde plass for infrastruktur i de tett bevokste skogområdene på Nordøya. Denne sørlige delen av Nordøya var dominert av dype skoger, det fantes knapt farbare veier og det ble sagt at man kunne gå i skyggen av trær fra syd til nord på øya. Skogene utgjorde et formidabelt hinder for myndighetene som ønsket å åpne områder på Nordøya for landbruk og infrastruktur. De fleste europeere var ikke villige til å slå seg ned i skogområdene da skogen mange steder var helt ugjennomtrengelig. Hva var bedre enn å rekruttere skandinaver til dette arbeide? For emigrantene betød New Zealand en nesten gratis skipsreise og mulighet til arbeid rett etter ankomst. Det var heller ikke alle som hadde råd til en reise til Amerika.

Rundt tusen nordmenn fikk fra 1870 av myndighetene på New Zealand subsidiert sin reise og det fantes også en mulighet til senere å få kjøpe jord. Myndighetene forventet at de fleste etter ankomst skulle flytte inn i de dype skogene for å rydde land, og de fleste var avhengig av dette for å dekke utgiftene til livsopphold.

Illustrasjon fra boken
"Forest Homes.
Scandinavian Settlements
in New Zealand", utgitt i
1956

Hvordan Johan Fredrik klarte seg vet vi lite om. Han var den eldste av de norske emigrantene ombord på seilskipet Forfarshire som ankom havnebyen Wellington i mars 1873 og var kanskje ikke sterk nok for krevende skogsarbeid. Nå vet vi at Johan Fredrik ikke reiste subsidiert og at han ved avreisen hadde reisekasse på 170 spesidaler "Spd. i Vexel betalbar i Guld dersted" og at han senere fikk arbeide som veivokter og derfor ble en kjent skikkelse i Eketahuna som er et mindre sted i Mauriceville County. Det var i dette området han bygget sitt hus. "**Hefty's whare**" ble et omtalt landemerke.

Johan Fredrik ble en kjent skikkelse lokalt slik som dette utklippet viser:

Begg spent many an evening listening to him singing classical songs with gusto, using impromptu French and Italian words. Begg later went to London where he achieved distinction in musical circles and also became a cartoonist for the *Illustrated London News*. Forty years after leaving the Camp he returned to New Zealand and visited his old Scandinavian friends.

Until the new-comers became accustomed to the dense bush it held many dangers for them. In those days the forest was in its virgin state, untouched by browsing animals, the undergrowth semi-tropical in density and luxuriance. The risk of becoming lost and the difficulties of searchers were much greater than in later years when the areas of bush were smaller and the ravages of introduced deer resulted in the destruction of a great deal of the thick vegetation of the forest floor.

The wild cattle and pigs that roamed the bush were practically the sole source of fresh meat and on Sundays when the men were in from the road camps they spent much of their time in hunting. In this way they quickly learned something of woodlore and many became expert bushmen and trackers.

One day during the first winter a Norwegian, Johannes Hefty, went into the bush near the Camp to shoot pigeons. During the day rain commenced and a cold southerly blew up. Night fell but Hefty did not return. Next day a search party went out but returned at dusk without having found a trace of the missing man. After the third day's search Hefty was given up for lost. Two days later he staggered into a road camp miles deep in the bush. He was in an almost indescribable state. His clothing was torn to rags and he was starved and half-crazed from his terrible experience. He recovered and was a well known personality in the Scandinavian settlements. "Hefty's whare" on the old coach road at Hastwells, where he lived a bachelor for many years, became a familiar landmark.

In the vicinity of the Scandinavian Camp lived a number of Scottish settlers who ran cattle on the open country fringing the bush. These farmers were very kindly disposed towards the new settlers and befriended them in many ways. There has indeed always been a friendly link between Scots and Scandinavians, no doubt arising from an identity of temperament and other racial

*Fra boken "Forest Homes. Scandinavian Settlements in New Zealand",
utgitt i 1956*

Gamle lokale aviser som er digitalisert og gjort søkbare, viser at Johan Fredrik fikk både en vei og en bro oppkalt etter seg. Stadig var **Hefty's Bridge** og **Hefty's Road** gjenstand for bevilgninger til vedlikehold og slike ting ble naturligvis rapportert i lokalpressen.

Johan Fredrik Heftye dør 25. oktober 1888 på sykehuset i Wellington, og dødsattesten viser at han dør av leverkreft. Johan Fredrik Heftye overlevde sin fraseparerte kone i Kristiania.